

El piano | Gemma Ventura Farré | Actualitzat el 14/09/2016 a les 23:57

Natxo Tarrés: «Hem de ser el que ja som, el llimoner només fa llimones»

El cantant dels Gossos creu que «hem de desaprendre per reaprendre»

El nen que no entenia el món, que no hi sabia trobar el seu lloc, s'ha fet gran. I ara té un racó seu, fet de cançons, projectes i persones. Com el cuida? Estant despert, atent, obert. Mirant què passa a fora, però també sent conscient del que hi ha a dins. Natxo Tarrés, pare de dos fills i cantant dels Gossos, té per ofici comunicar i connectar. Aprendre, des que es lleva fins que va a dormir, a escoltar i a escoltar-se.

Foto: Maria Casas

Els Gossos heu arribat lluny.

Tinc la sensació que de cop i volta hem passat de ser grup de joves promeses a clàssics. Vam començar quan l'onada del rock català ja estava consolidada i ens van posar l'etiqueta de la segona fornada. Als primers anys, als diaris els agradava dir que érem un grup amb moltes fans. Això només era un detall. Ara sovint és: els Gossos són els de *Corren*. És molt petit el que

expliquen. Per això penso que ha de tornar l'anar més enllà. A més, som grups que no podem viure únicament de la música.

De què vius més?

La meua companya sempre em diu: ets malabarista perquè fas anar moltes boles. Treballo molt i potser un cinquanta per cent em genera economia i l'altre no. Però no puc deixar de fer-ho.

A vegades s'enfoca tot a guanyar diners.

Sí. He prioritzat una vida que em permeti tenir temps, perquè és el més important. Els diners em serveixen per comprar temps. Tinc un rebost que he d'omplir, però ja l'he fet a la meua mida. No intento anar-me'n de l'olla. Encara recordo l'època en què la gent em deia: hòstia, que ets burro! Però compra't una casa! Què fas anant de lloguer? És com llançar els diners! No tinc la necessitat de viure per sobre de les meues necessitats.

Perquè segurament tu no necessites dir: vull estar aquí per sempre.

No, exacte. Aprens a viure com els funambulistes: a la corda. I entenen que és una manera de viure. Que no tens cap tipus de seguretat, però no l'has tingut mai i bé que has arribat fins aquí. Per tant segur que trobaràs la manera de viure el tram de camí que et queda.

La inseguretat pot ser un estímul o una por.

Moltes vegades necessito buidar la motxilla, perquè si no, no l'ompliré d'altres coses. Quan et quedes buit dius: què passarà ara? Tinc un hort comunitari i ho veig molt clar: si cuides la terra, la llavor és bona. Si la regues, l'acompanyes i la mimes, t'acaba donant alguna cosa. Aquest any les albergínies són una mica més petites que l'any passat, però hi són. I en canvi les pastanagues han sortit brutals.

Què intentes cuidar a la teua vida?

Sobretot les persones. Perquè el més important són les relacions. Participo en molts projectes comunitaris, m'agrada molt poder crear una altra mirada sobre la vida allunyada de la que se suposa que hauríem de tenir tots. Com això: porto sis anys compartint un hort. Som vint famílies que paguem un salari a un pagès. Ell treballa, sap que a final de mes tindrà un sou i els productes ens els repartim. A l'escola del meu fill, igual. Som una colla de pares que creiem en una altra mirada de l'educació i tenim una escola lliure, autogestionada, amb dues mestres que anomenem acompanyants.

Deus aprendre molt dels fills.

L'escola és per als pares. Hem de desaprendre per reaprendre.

Què has desaprès com a pare?

Els inputs que et surten, com les frases fetes. Dius: si això és el que em deia el meu pare! Ha passat en moments de crisi, d'estar a dins del cotxe i que et surti un: calla! I veig quan m'ho va dir el meu pare i em vaig cagar a les calces. Ser-ne conscient t'ajuda a dir: el proper dia fes-ho d'una altra manera.

Com eres de petit?

Era un bitxo raro. Un extraterrestre. Recordo que pensava: algú s'ha equivocat i m'ha enviat a un planeta que no toca. Perquè no entenia res de com funcionava tot. La música i escriure em van salvar. Perquè vaig trobar la manera de poder buidar el que duia a dins, que emocionalment

era molt fort. M'espantava trobar el meu lloc al món, perquè no el trobava.

I com ho vius això, sent un nen?

Va ser dur. L'adolescència especialment. És quan el món et diu: tio, has de triar. Faràs ciències o lletres? Faràs això o allò? Estava perdut. Vaig fer trampa a la selectivitat. Quan ens van dir: heu de fer les preinscripcions universitàries. Pel que heu estudiat us toca això i això. Vaig mirar aquell paper i vaig pensar: merda. No hi ha res que em vingui de gust fer o dedicar-m'hi. Vaig estudiar ciències pures i em vaig examinar de lletres. Vaig pensar: algú es pararà a pensar d'on vinc realment? I vaig estudiar les assignatures pel meu compte i em va sortir millor perquè estava motivat. Si hagués fet l'altra opció, hauria estat un xurro. M'agrada tot, però no prou per dedicar-m'hi tota la vida.

Et fa por el contracte per sempre?

D'alguna manera admirava els amics que deien: jo vull ser advocat. Com ho sabien? En aquell moment era envejable. Jo estava perdut i a ells els veia tan segurs. Ara penso: sort que vaig fer el camí que vaig fer, perquè m'ha permès veure moltes coses.

La inseguretat és necessària?

Sí.

T'has de perdre per trobar-te.

Forma part de la vida: un dia cauràs, però t'has d'aixecar. I no passa res. Posa't una xarxa o procura anar ben preparat.

Tampoc podem anar amb un munt d'escuts per la vida.

Però el món d'on venim no va d'això. L'escola on em vaig criar em deia: hi ha aquestes tres opcions i tu hi has d'encaixar. En canvi, la mirada que intento compartir amb el meu fill és: descobreix qui ets i nosaltres crearem espais on puguis ser allò que ja ets. Hem de ser el que ja som, el llimoner només fa llimones.

Si tu ets llimoner, t'han demanat mai que facis taronges?

D'aquí ve la frustració: quan ets un llimoner i et demanen que facis taronges. Et frustres perquè no hi encaixes, et preguntes què fots aquí. I encara ara em passa molt, en els projectes comunitaris. Crear una escola com la que estem fent no encaixa. Anem al Departament d'Educació i ens diuen que això va contra la norma.

Per què serveix la norma?

Per ordenar les coses. I això dóna seguretat. Jo també necessito ordre a la vida, però sempre deixo la porta oberta perquè passi el que no tenia previst. I amb el temps et dius: sort que va passar allò, perquè mira on m'ha portat.

I a vegades sembla impossible el lloc on arribes.

Sí! I després ho mires amb perspectiva i sembla molt natural. Però llavors no. Per això en aquell moment has d'agafar aire, respirar profundament, connectar-te i deixar-te anar. Jo confio que hi ha alguna cosa intangible, però que és real. Que fa que ens anem trobant.

Energies?

No en dic cap nom, però sí que penso que hi ha un instint: el llimoner intentarà donar llimones. El pots putejar, el pots no regar, però si un dia treu fruits, seran llimones. Si el meu fill ja té una llavor, el que he de fer és posar la terra i regar-lo. Deixar que ell creixi. I si tira cap a la dreta, que hi tiri. Perquè ell potser considerarà que és una bona opció per a la seva vida. Sento que com a pare el que puc fer és acompanyar.

Si no respectessis el que són, els podries prendre la vida.

Quin sentit tindria? Es tornarien com robots. És una qüestió de vibrar. Al final estar bé és una xerrada, un cafè, una mirada.

Vibres?

Vibrar és una responsabilitat meva. M'he de cuidar per vibrar.

Si algú ve aquí i et diu: fas això molt malament i no m'agrada com ets, què faries?

D'entrada, intentaria empatitzar. Perquè possiblement no sap explicar-ho de la millor manera. Aprendre a escoltar tothom és molt important. I ser assertiu: no et jutjaré. Parlaré des de mi: quan tu fas això, a mi em provoca això. Però no et dic si està bé o malament, només te n'explico la conseqüència.

Què en fas, del que pensen els altres de tu?

El que pensin els altres de tu l'únic que t'aporta és una informació. Tu l'has de destriar. Però a vegades també està bé que algú et faci de mirall. Que algú digui alguna cosa que em molesta és una oportunitat per preguntar-me per què em molesta. Aquella persona té tot el dret a opinar el que vulgui, però per què em mou? Què hi ha al darrere? Potser no tolero l'altre? No puc entendre que ell és diferent? Potser tinc un problema. Perquè si vull que em respectin, primer he de respectar els altres. Sóc conscient que la meva mirada és minoritària. Però, per sort, quan creixes trobes altres bitxos rars i acabes fent eixams i tot. Entenc que la meva opció potser no els va bé als altres. Si la gent tria la vida que porta i els està bé, collonut.

No pots imposar res.

No puc imposar però no puc deixar que m'imposin. I si he de fer trampa a la selectivitat, la faré. I si m'he de fer insubmis, també. Per això crec que s'ha de ser coherent.

Vivint en la inestabilitat ets més conscient del present?

És que tot el que assumim com a segur és molt fràgil.

I de la fragilitat també neix la fortalesa.

Per això no miro l'altre com un rival, ni el jutjo. Perquè fa el que pot amb la seva vida.

Ets bona persona?

Més que bona persona, estic disponible. Això genera que les coses no les faci per interès personal. He compartit molts projectes a la vida.

Has compartit molt, però ets una persona solitària?

Si jo no em cuido i no estic bé amb mi, què estic oferint als altres? Els meus marrons? Que me'ls gestionin ells? Per poder estar amb mi necessito saber estar sol.

Com ho fas?

Busco els meus espais i silencis.

És bo que ho digui un cantant.

Són molt importants. El que em reequilibra més és la natura. Si hi passo unes hores acabo tenint la mateixa harmonia. Igual que entrar a Barcelona genera un esforç important.

Quan estic atabalada em va bé caminar, i a tu et va bé anar a la natura. Potser quan tornem al que és més primitiu és quan trobem l'equilibri.

És que la humanitat ens pensem que estem per sobre de moltes coses. La nostra mirada té força supèrbia. A més és un model insostenible. Hem triat un camí que té un final. No sabem quant podrà durar. Sóc una persona de rituals. M'agrada molt agrair abans de menjar. Ho dic en veu alta o m'ho dic a mi mateix. Dóno les gràcies.

A qui?

A tots els que han fet possible que allò estigui allà: a l'agricultor, al transportista. Saps com n'és d'important, ser conscient de tot el que hi ha allà? No menjar-m'ho només per menjar. Si sóc conscient del procés, començaré a dir: si aquí ha pringat algú pel camí, no m'ho menjaré. Per això puc acabar fent un hort on conec el pagès, l'ajudo, en formo part. El menjar que cullo, que ens repartim entre els companys i que arriba a casa no només és bo, també és tot el que hi ha al darrere.

També dónes gràcies per estar viu?

Sí. La vida és una flipada!

A les cançons dels Gossos, els dos verbs que hi veig són superar i apropar. A la teva vida també?

Sí. Perquè els quatre adolescents que ens vam trobar per fer el grup ens manteníem. Érem gent bastant fora del sistema: estàvem entre el fracàs escolar i el no trobar el nostre lloc.

Tu estudiaves?

Vaig acabar fent història a la universitat. Hi anava perquè m'interessava aprendre. El que més valoro d'alguns professors no és l'assignatura sinó el que em van ensenyar: a pensar.

Això és un bon mestre.

En tinc alguns, ben guardats. Perquè em van aportar dosis humanes, flotadors que em mantinguessin.

Amb quina pedra t'has entrebancat més?

Amb la impaciència. Veure que hi ha un cotxe que s'està a punt d'estavellar i que per l'altre camí no passaria.

Com ho has treballat?

Deixant que les coses passin. Perquè en el fons això no deixa de ser una forma de controlar. I aprenem més sent flexibles. Aquell Natxo de setze anys que patia perquè li exigien que es posicionés ja té 42 anys, però se sent al mateix lloc.

Deixant que passin les coses, què és el millor que t'ha passat?

Tenir una família molt forta i unida. Dos fills fantàstics. Una companya de camí que entén perfectament el que sento, i jo l'entenc a ella. I fem. I caminem. Això és un tresor. Fa set anys que estem junts.

També va sortir d'una forma espontània?

Molt. De fet, era algú que ja coneixia de molts anys abans. No sé si t'ha passat mai: aquella sensació de conèixer algú i pensar que aquí hi ha alguna cosa. Però aquell no era el nostre moment. Si haguéssim començat una relació llavors ens hauriem estimbat segur. Això ho hem parlat moltes vegades. I quan va ser el moment, ens vam tornar a trobar.

Com pot ser que passi això?

Com que passa, confio que la vida em proposarà coses noves. És com la música: quan fas una cançó un acord, no saps per què, et porta a l'altre. Deixa't portar. Hi ha una força que va cap allà.

I la força t'ha dut cap a ella.

Si estàs connectat, la vida és màgica.

Però has d'estar despert.

Si algú em pregunta quina és la meva feina, diria: em dedico a comunicar i a connectar. Intento tornar el que la música m'ha donat. Ara fa cinc anys que faig un taller a Vilassar per a 25 iaies. És una passada. Perquè són persones que amb més de setanta anys encara volen mirar-se endins. És un regal poder tenir una xerrada amb elles, preguntar-los: com heu pensat que voleu morir? Primer és com: buf, la mort. Ah, no hi heu pensat? Amb l'edat que teniu, potser estaria bé que hi comencéssiu a pensar! Com ho heu preparat? Ho heu parlat amb els vostres fills? A partir d'aquí s'obren debats.

I tu com tractes la mort?

Ho he pogut parlar amb gent del meu entorn: escolta, si mai em passa, feu això, això i això. Que no us vull donar més feina. Tenint les coses endreçades.

Amb aquesta naturalitat.

Que no mengem, dormir i fem l'amor? L'única certesa que tenim és que ens morirem. I en canvi això ho obviem, quan ho podríem parlar d'una forma tranquil·la. Si algú té por, acompanyar-lo. Com ho vius? Perquè si tens la mort més present, vius més. Quan algú proper mor, el que et fa és activar-te i pensar: aprofita la vida.

Has arribat a parlar amb els teus pares sobre la mort?

Sí. El meu pare va patir un càncer i una de les meves germanes és infermera de la UCI. Per una qüestió laboral, ho va saber abans que ell. El que li diria el metge, nosaltres ja ho sabíem un dia abans. Vam pensar: diguem-l'hi nosaltres. Vam anar molt preparats i amb molt de compte. Ell es va quedar tan ample: ei, què passa? Faré el que em digui el metge. Sóc més gran que vosaltres, ja ho he fet tot a la vida. Estic molt content d'haver viscut. El que hagi de venir, vindrà. Nosaltres el volíem protegir i ens va donar una lliçó molt gran d'humanitat i de lucidesa.

Us va protegir a vosaltres perquè no patíssiu.

Absolutament. Perquè vam veure que ell no patia. Entenc que com a pare enterrar un fill deu ser molt dur. Perquè la llei natural de la vida és que els grans marxen abans que els petits. I ell ho vivia des d'aquesta serenitat. Si ho hagués dit el metge, hauria perdut una lliçó de vida. I amb aquesta actitud se'n va sortir.

L'actitud que tries per viure és bàsica.

L'actitud ho és tot. L'actitud és mirada. Com veus el got, mig buit o mig ple? L'aigua és la mateixa, triar la mirada és cosa teva. El que viu la vida amb pessimisme i va dient quina merda, que sàpiga que la vida sempre és superació. Amb coses que controles i d'altres no. Vols viure una vida controlada? Que un nen neixi i des del minut zero ja sapiguem tot el que serà i farà? Quin avorriment. Però tu tries: si el veus mig ple, pensaràs que bé, encara el puc omplir més. Si tota la humanitat visqués com vivim a Occident, necessitaríem cinc planetes. És absurd. I a sobre la gent d'Occident és la que tendeix a veure el got mig buit. Quan valorem el que tenim, veurem que encara ens queda molt per fer.

Què et toca ara?

Quan vaig fer els quaranta anys vaig pensar: deixa't estar de tonteries. Ara és qüestió de ser.

Què vols ser?

El que en cada moment toqui. Però sé que tinc una essència i que l'he de respectar.

Què t'espanta?

Com a pare vull donar el millor de mi als meus fills. Però no ho visc com por sinó: ei, no t'adormis. Un té un any i mig, l'altre en té cinc. Sempre estic liat amb moltes coses, però que aquesta mirada no em faci oblidar que estan aquí. Que són el primer. Possiblement em faci por deixar de ser conscient de coses. Que se m'escapin. Perquè és molt fàcil adormir-se. Al sofà s'hi està bé, però hem de lluitar contra la mandra. Per això des del 2000 que no tinc tele. M'adormia. Em classificava les coses. Era com: ja m'estan dient com he de mirar el món. Gràcies al meu ofici he pogut veure que el que hi ha allà sempre és mentida. És un decorat. És una punyetera façana. Això ha de marcar el ritme de la meua vida? Quan estic a casa d'algú que en té, m'adono del poder que té: els ulls se me n'hi van. A casa, els meus pares encara la posen. I els demano: la puc apagar? És que si no, no estic amb vosaltres al cent per cent.

És el mateix que els mòbils.

Per això tinc por de desconnectar-me de mi. Em fa molta gràcia la gent que diu: aquest cap de setmana vaig a desconnectar. No: vas a connectar-te amb tu. Durant aquests dies que has anat de cul, has estat en mil històries menys amb tu. Hauríem de dir: vaig a connectar.

Ets capaç d'intuir com és cada persona?

Quan t'obres als mons de la sensibilitat arriben coses molt subtils. Però que et donen molta informació. Per exemple, quan vas contactar amb mi, curiosament, dues setmanes abans havia rebut senyals teves: el Marc Isern (<http://www.catorze.cat/noticia/3537/14/cancons/marc/isern>) havia compartit una llista de recomanacions, clico i vaig anar a parar a Catorze. I després vaig mirar una altra llista que suggeria la pàgina. I després vas aparèixer. Ja vaig saber que t'havia de dir que sí.

Tries molt qui vols al teu costat?

Aprens a triar el teu camí i que caminar implica prendre decisions. Hi ha decisions que no inclouen a tothom. Però també veig que la diversitat m'ensenya moltes coses. Per exemple, vaig

decidir posar-me dins de la SGAE. Com altres músics, la vivia amb certa distància, i el que en sentia no era gaire bo. Però em van obrir la porta per anar a les assemblees i ho vaig fer. Intento no catalogar.

No et quedes amb el prejudici.

Quan algú defensa un punt de vista, per molt estrambòtic o llunyà que sigui del meu, segur que alguna cosa en puc aprendre. L'únic que això provoca és el dubte, perquè al final no saps a qui creure't. Puc arribar a comprendre per què una cosa no és com voldria que fos. És un aprenentatge. Per molt diferent que siguem, et despulles i veus que som iguals. M'interessa la persona, i no com va vestida.

Quina és la teva sort?

Haver nascut aquí. Viure aquest moment, encara que a vegades hi hagi dolor. Un bon mestre em va dir: Natxo, la felicitat no és espectacular. Això m'ha ajudat molt. Per ser feliç no pot ser tot èpic. També hi ha d'haver els moments de caure i de tornar-te a aixecar. Abans, quan tocava fons, pensava: com me'n sortiré? Ara dic: sé que me'n sortiré.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=jcwrws5Mlic>